

Συνεχίζουμε με την όγδοη με αριθμό 801/24-5-2021 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του ΜέΡΑ25 κ. Γεώργιου Λογιάδη προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με θέμα: «Εγκαταλελειμμένο επί 14 χρόνια στον βυθό της Σαντορίνης, το Sea Diamond».

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ο κ. Κωνσταντίνος Κατσαφάδος.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Πριν ξεκινήσω την ερώτηση, θα ήθελα να αναφέρω ότι αυτή η επίκαιρη ερώτηση ήταν να απαντηθεί την προηγούμενη Δευτέρα. Με πήραν από το γραφείο του κυρίου Πλακιωτάκη να με ρωτήσουν αν μπορούμε να την μεταφέρουμε μία εβδομάδα αργότερα, επειδή ο κ. Πλακιωτάκης δεν θα μπορούσε να ήταν την προηγούμενη Δευτέρα εδώ πέρα. Συμφώνησα. Είπα ότι δεκατέσσερα χρόνια παραμένει το Sea Diamond εκεί πέρα, μια εβδομάδα δεν θα περιμένουμε; Και σήμερα βλέπουμε ότι ο κ. Πλακιωτάκης λείπει. Φοβάμαι, με όλο το σεβασμό στο πρόσωπό σας βέβαια, ότι ετράπη εις άτακτον φυγήν πριν καταθέσω καν την ερώτησή μου.

Τέλος πάντων, ας πάμε στη σημερινή ερώτηση. Κύριε Υφυπουργέ, έχουν περάσει δεκατέσσερα χρόνια από τη βύθιση του Sea Diamond της εταιρείας «Louis Hellenic-Cruises» στη Σαντορίνη. Το κουφάρι του πλοίου βρίσκεται εγκαταλελειμμένο στο βυθό της θάλασσας κρεμασμένο στο χείλος του γκρεμού. Το λιμάνι της Σαντορίνης είναι από τα πλέον τουριστικά της Μεσογείου και το νησί συμβάλλει με πάνω από 1% στο ΑΕΠ της

χώρας και δέχεται κάθε χρόνο πάνω από δύο εκατομμύρια επισκέπτες με αυξητικούς ρυθμούς.

Το Sea Diamond συνεχίζει να ρυπαίνει τα θαλάσσια οικοσυστήματα με τα πετρελαιοειδή και τις υδατοδιαλυτές τοξικές ουσίες που προέρχονται από το ναυάγιο και τη διάβρωση των επικίνδυνων υλικών του. Το πλοίο περιείχε εξηνταπέντε τόνους ντίζελ, τετρακόσιους τριάντα επτά τόνους μαζούτ, διακόσιους τριάντα έξι τόνους απόβλητα κάθε είδους και τριάντα δύο τόνους λιπαντικά βάσει του πράσινου βιβλίου του. Έχουν αντληθεί περίπου οι εκατόν πενήντα τόνοι, αλλά από αναλύσεις που έκανε το Γενικό Χημείο του Κράτους αυτά ήταν κατά 99% θαλασσινό νερό και μόνο 1% πετρελαιοειδή.
(ΜΤ)

Είναι σχεδόν όλα ακόμη μέσα στο ναυάγιο και συνεχίζουν να αναβλύζουν, ενώ η πλοιοκτήτρια εταιρεία έχει εισπράξει 6 εκατομμύρια δολάρια για την απάντηση των πετρελαιοειδών. Στην έρευνα που έκανε το Πολυτεχνείο Κρήτης σε ψάρια που συλλέχτηκαν στην περιοχή, ανιχνεύτηκαν πολύ υψηλές τιμές σε επικίνδυνα βαρέα μέταλλα, όπως υδράργυρο, κάδμιο, μόλυβδο.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας, με την απόφαση 1820/2019, κατόπιν προσφυγής της διεθνούς δράσης για το περιβάλλον και του πολιτισμού της Σαντορίνης, του Ινστιτούτου Θαλάσσιας Προστασίας στο Αρχιπέλαγος και της Κοινότητας Οίας έχει αποφανθεί ότι το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής έχει άμεση και αυτοτελή υποχρέωση να κινήσει τις διαδικασίες ανέλκυσης του Sea Diamond.

Παρόλο που μεγάλες διεθνείς εταιρείες ανέλκυσης κατέθεσαν σχετικές προσφορές το 2019 σε διεθνή μειοδοτικό διαγωνισμό και μάλιστα δύο από τις μεγαλύτερες εταιρείες ανελκύσεων τις έκαναν με κόστος κάτω από το όριο που είχε τεθεί, η διαδικασία αυτή δεν προχώρησε, καθώς ο διαγωνισμός ακυρώθηκε μόλις δύο ημέρες πριν το άνοιγμα των προσφορών.

Δεδομένου ότι το μήνυμα που δίνουμε ως χώρα είναι ότι η βύθιση και εγκατάλειψη πλοίων στα ελληνικά νερά αποτελεί μία προσοδοφόρα ενέργεια, διότι τα ναυάγια ανελκύονται παντού ανά τον κόσμο άμεσα για την αποφυγή περιβαλλοντικής ρύπανσης, ερωτάσθε, κύριε Υφυπουργέ, τα εξής. Πρώτον, πρόκειται για ανικανότητα διαχείρισης ή απλώς για εξυπηρέτηση συμφερόντων; Και δεύτερον, θα προχωρήσει και θα ολοκληρωθεί η διαδικασία ανέλκυσης του ναυαγίου που υπάγεται στο Υπουργείο σας;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής

Πολιτικής): Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υπόθεση του ναυαγίου του κρουαζιερόπλοιου Sea Diamond στον κόλπο της Καλντέρας στη Σαντορίνη δεν είναι η πρώτη φορά που απασχολεί το Κοινοβούλιο. Οφείλω, όμως να δώσω, κύριε συνάδελφε, κάποιες απαντήσεις σε κάποιες ανακρίβειες τις οποίες είπατε.

Σε ό,τι έχει να κάνει με την περιβαλλοντική ρύπανση στην περιοχή, πρέπει να πούμε ότι αντιμετωπίστηκε από την πρώτη στιγμή. Από την πρώτη στιγμή που έγινε το ναυάγιο, το κράτος άμεσα έσπευσε και αντιμετώπισε, με βάση τις δυνατότητες τις οποίες είχε, την περιβαλλοντική ρύπανση εκεί.

Στο δεύτερο κομμάτι σε ό,τι είπατε σε σχέση με την απάντηση των πετρελαιοειδών, οφείλω να σας πω ότι το μεγαλύτερο, το συντριπτικά μεγαλύτερο κομμάτι έχει απαντηθεί, κύριε συνάδελφε.

Και βέβαια, πρέπει να σας πω -γιατί εκεί μιλήσατε για το Γαλάζιο Ταμείο και οφείλω να σας ενημερώσω επάνω σε αυτό- ότι δεν υπάρχει κάποιο σχετικό αίτημα στα αρχεία της Διεύθυνσης Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, άρα δεν επιδοτήθηκε η διαδικασία από το Γαλάζιο Ταμείο.

Επίσης, οφείλω να σας καταθέσω έγγραφό για τα Πρακτικά, γιατί πρέπει να ενημερώσουμε ότι το τελευταίο χρονικό διάστημα υπάρχει μία συνεχής επιτήρηση από αντιρρυπαντική εταιρεία σε ό,τι έχει να κάνει με το ναυάγιο, για να ελέγχουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τις οποίες έχει στην περιοχή, αλλά είναι και συνεχείς οι έλεγχοι τους οποίους κάνει το ΕΛΚΕΘΕ στην περιοχή.

Οφείλω, λοιπόν, να σας καταθέσω για τα Πρακτικά το πόρισμα της έκθεσης πραγματογνωμοσύνης επί των αποφάσεων του ναυτικού τμήματος, όπου λέει ξεκάθαρα ότι η τωρινή κατάσταση είναι σταθεροποιημένη και σαφώς αμβλυμμένη, έχοντας μία φυσική εξυγίανση στην ευρύτερη περιοχή του ναυαγίου.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Κωνσταντίνος Κατσαφάδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επίσης, κύριε συνάδελφε, να σας ενημερώσω ότι το ΕΛΚΕΘΕ, με σχετικό έγγραφό του στις 11/9/2020, απεφάνθη ότι το γενικό συμπέρασμα που προκύπτει από τις μετρήσεις που καλύπτουν τη χρονική περίοδο των δεκατριών ετών από το ατύχημα, είναι ότι δεν φαίνεται να υπάρχουν εμφανείς επιπτώσεις από το ναυάγιο στο θαλάσσιο οικοσύστημα της περιοχής. Η περιοχή χαρακτηρίζεται σε καλή περιβαλλοντική κατάσταση σε ό,τι αφορά τη ρύπανση τόσο από υδρογονάνθρακες, όσο και από βαρέα μέταλλα. Και αυτά δεν τα λείει το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, τα λένε ανεξάρτητοι οργανισμοί.

Είπατε, κύριε συνάδελφε, ότι το μήνυμα το οποίο δίνουμε ως χώρα είναι ότι η βύθιση και εγκατάλειψη πλοίων αποτελεί μια προσοδοφόρα δραστηριότητα για τις ναυτιλιακές εταιρείες. Να σημειώσω πάλι ότι είναι πάνω από εξακόσια είκοσι τα πρόστιμα τα οποία έχουν επιδοθεί στην εταιρεία και τα χρήματα τα οποία καλείται να πληρώσει στο ελληνικό δημόσιο ξεπερνούν τα 8.300.000 ευρώ. Άρα, όπως καταλαβαίνετε, οι ελεγκτικοί μηχανισμοί έχουν πράξει το έργο τους και είμαστε στη διαδικασία τού να πάρουμε αυτά τα χρήματα, γιατί έχουν επιδοθεί στη ναυτιλιακή εταιρεία.

Μιλήσατε και για το «πάγωμα» το οποίο είχαμε από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας σε ό,τι έχει να κάνει με το διαγωνισμό ανέλκυσης του ναυαγίου. Πρέπει να σας

πω, όπως δήλωσε και ο ίδιος ο Υπουργός, ο κ. Πλακιωτάκης, ότι δυστυχώς η ΔΑΛ ήταν αναρμόδια για τη διεξαγωγή του συγκεκριμένου διαγωνισμού.

Η Δημόσια Αρχή Λιμένων, κύριε συνάδελφε, δεν είναι αρμόδια για να προχωράει σε διαδικασίες ανέλκυσης ναυαγίων. Παρόλα αυτά, αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα της κατάστασης, αντιλαμβανόμενοι το μέγεθος και τον περιβαλλοντικό κίνδυνο που μπορεί να δημιουργηθεί, ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας κ. Πλακιωτάκης τον Φεβρουάριο του 2021 σύστησε μια επιτροπή, η οποία μελετά με τους αρμόδιους ειδικούς και ναυπηγούς, αλλά και χημικούς και σε συνεργασία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος, όλα αυτά τα λεπτά ζητήματα αυτού του ιδιαίτερου ναυαγίου -γιατί καταλαβαίνετε ότι είναι πάρα πολύ λεπτό το θέμα και περιβαλλοντικά και οικονομικά και τεχνικά- για να μπορέσει επιτέλους να γίνει η ανέλκυσή του.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Το ΣΑΜΙΝΑ στην Πάρο ακόμη εκεί, όπως και τόσα άλλα ναυάγια στο Αιγαίο. Στην Αμερική, όταν θέλουν να ποντίσουν κάποια βαγόνια από τρένα ή κάποια ναυάγια, πάνε και τα γδύνουν εντελώς. Αφήνουν μόνο τα κουφάρια. Βγάζουν τα πλαστικά, τα βγάζουν όλα.

Αντίστοιχο παράδειγμα διαχείρισης ναυαγίου έχουμε στις 31/1/2012 στην Τοσκάνη της Ιταλίας, στην περίπτωση του ναυαγίου του πλοίου Costa Concordia από τις ιταλικές

αρχές, που υποχρέωσαν την πλοιοκτήτρια εταιρεία να ανελκύσει το ναυάγιο που ανελκύστηκε άμεσα, τον Σεπτέμβριο του 2013, πήγε για διάλυση και ανακύκλωση.

Εδώ, κύριε Υφυπουργέ, δεν επιτρέπεται στην Ελλάδα -και πολύ σωστά- να πετάξουμε μία τηλεόραση μέσα στη θάλασσα. Είναι δυνατόν να αφήσουμε ένα ολόκληρο καράβι εκεί μέσα τόσα χρόνια; Τι κληρονομιά αφήνουμε στα παιδιά μας με τέτοια ναυάγια; Ακόμη μία περιβαλλοντική τοξική ωρολογιακή βόμβα, όπως και με τόσα άλλα ναυάγια που ανέφερα. Υπάρχουν και άλλα πολλά στην Εύβοια και στην Άνδρο και στη Μύκονο και παντού.

Η διάβρωση του ναυαγίου συνεχίζεται. Το κουφάρι μπορεί να κατακυλήσει σε πολύ μεγαλύτερο βάθος. Μπορεί να κοπεί, να σπάσει στα δύο και αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την οικολογική και όχι μόνο καταστροφή της Καλντέρας. Η χρονική δε έκταση στο μέλλον των επιβλαβών εκπομπών θα ξεπεράσει τα τετρακόσια χρόνια, βάσει μελετών του Πολυτεχνείου Κρήτης.

Το θέμα είναι καθημερινά επίκαιρο και ακόμα περισσότερο τώρα, με την κρίση της πανδημίας που ετοιμαζόμαστε να ανοίξουμε τον τουρισμό σε μία από τις πιο φημισμένες και πολυφωτογραφημένες περιοχές του κόσμου. Το Υπουργείο όμως και η πολιτεία επιδεικνύουν καταστροφική ολιγωρία εδώ και δεκατέσσερα χρόνια. Είναι το μεγαλύτερο περιβαλλοντικό θαλάσσιο πρόβλημα της χώρας μας.

Οφείλει, κύριε Υπουργέ, το Υπουργείο σας να καθαρίσει τους ελληνικούς βυθούς από τέτοια τοξικά ναυάγια και με την αξιοποίηση ευρωπαϊκών πόρων και να αναδείξει το

βυθό του Αιγαίου και τον θαλάσσιο πλούτο του, αλλιώς θα το αναδείξουν τα ξένα διεθνή μέσα, που δεν τα επηρεάζετε εσείς και θα «καθαρίσουν» αυτά για εσάς.

Δεν θέλω να φανταστώ μία φωτογραφία με τον Πρωθυπουργό να αναγγέλλει το άνοιγμα του τουρισμού στη Σαντορίνη και από κάπου να υπάρχει ένα τεράστιο περιβαλλοντικό πρόβλημα. Ανέλκυση τώρα, καθαρός βυθός. Το ρολόι χτυπάει συνεχώς.

Αν ήταν εδώ ο κ. Υπουργός -και παρακαλώ να το μεταβιβάσετε- που προέρχεται από την Κρήτη, μιας και η επίκαιρη ερώτηση ήταν να γίνει την προηγούμενη εβδομάδα, θα ήθελα ως Κρητικός Υπουργός, αλλά ακόμα περισσότερο ως Λασιθιώτης, να πάρει θέση για την πλήρη αποκατάσταση του ταφικού μνημείου στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών του μεγάλου εθνικού και Κρητικού ευεργέτη, του Αντώνη Παπαδάκη, που είναι και συντοπίτης του.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ (Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, μπορεί να διαφωνούμε σε πολλά, όμως συμφωνούμε σε ένα πράγμα, ότι πρέπει να τελειώσει η υπόθεση με το ναυάγιο του Sea Diamond και πραγματικά είναι υποχρέωση της πολιτείας όσο το δυνατόν γρηγορότερα να μπορέσει να κάνει την ανέλκυση αυτού του κουφαριού από την Καλντέρα της Σαντορίνης.

Οφείλουμε όμως να το κάνουμε με σοβαρότητα. Οφείλουμε να το κάνουμε τηρώντας όλους τους κανόνες οι οποίοι διέπουν τέτοιες διαδικασίες. Οφείλουμε να το

κάνουμε με υπευθυνότητα και όπως πολύ σωστά γράφετε και στην επίκαιρη ερώτησή σας, υπάρχουν ακόμα εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες.

Οφείλουμε λοιπόν να σεβόμαστε τους νόμους, να σεβόμαστε το περιβάλλον, να σεβόμαστε το θαλάσσιο οικοσύστημα της περιοχής, τις ανθρώπινες ζωές οι οποίες θα μπουν σε όλη αυτή τη διαδικασία, γιατί είναι ένα πάρα, μα πάρα πολύ δύσκολο εγχείρημα και οφείλουμε να έχουμε και μια τεχνοοικονομική μελέτη.

Ενδεικτικά σας αναφέρω ότι οι ναυπηγοί οριοθετούν το κόστος ανέλκυσης του συγκεκριμένου ναυαγίου από 550 εκατομμύρια ευρώ μέχρι ένα ποσό πάνω από 1 δισεκατομμύριο. Οφείλουμε λοιπόν και πρέπει με σύνεση, με αποφασιστικότητα και σοβαρότητα, με ρεαλισμό να αντιμετωπίσουμε αυτό το σημαντικό πρόβλημα. Και θα το κάνουμε.

Σας είπα ότι τον Φλεβάρη του 2021 ο Υπουργός συνέστησε μία Επιτροπή από εμπειρογνώμονες και από στελέχη του Υπουργείου Ναυτιλίας αποκλειστικά και μόνο γι' αυτό το θέμα, ούτως ώστε να μπορέσει να υπάρξει η απαιτούμενη τεχνοοικονομική μελέτη και να προχωρήσουμε μετά στην διαδικασία του διαγωνισμού για την ανέλκυση του ναυαγίου.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής, κ. ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ)

Και έρχομαι σήμερα εδώ για να σας δώσω και μία δεσμευτική ημερομηνία, κύριε συνάδελφε. Δεσμευόμαστε λοιπόν ως Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ότι μέχρι τις 29 Σεπτεμβρίου του 2021 θα έχει βγει το πόρισμα της Επιτροπής,

ούτως ώστε να προχωρήσουμε στις απαιτούμενες περαιτέρω ενέργειες οι οποίες χρειάζονται.

Οφείλω όμως να σας πω το εξής. Βέβαια το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας βρίσκεται σε αγαστή και συνεχή συνεννόηση και συνεργασία με το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας, το οποίο είναι και επιφορτισμένο με πάρα πολλά ζητήματα σε ό,τι έχει να κάνει με το ναυάγιο.

Οφείλω όμως για να μην τρομοκρατούμε και για να μην κινδυνολογούμε, να πω πως αυτήν τη στιγμή το κράτος, η πολιτεία κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της για να διαφυλάξει το θαλάσσιο οικοσύστημα στην περιοχή και φαίνεται σύμφωνα με τις εκθέσεις των ειδικών ότι αυτό το έχουμε επιτύχει. Προχωράμε σεβόμενοι τις δικαστικές αποφάσεις και βάζοντας τους αρμόδιους και τους ειδικούς να μπορέσουμε να έχουμε μία πλήρη έκθεση για να μπορέσουμε επιτέλους κάποια στιγμή να ανασύρουμε το ναυάγιο. Και νομίζω ότι αυτό θα είναι ένα πάρα πολύ θετικό αποτέλεσμα για τη χώρα, όχι μόνο για την Κυβέρνηση.

Να σταθούμε όμως στο εξής, κύριε συνάδελφε: Καλό είναι να ασκούμε κριτική, καλό είναι να υπάρχει αντιπαράθεση, αλλά υπάρχουν και κάποια θέματα τα οποία είναι πάνω απ' αυτό. Και το συγκεκριμένο ναυάγιο ταλαιπωρεί διαχρονικά όλες τις κυβερνήσεις, όπως βλέπετε, γιατί μιλάμε για πάνω από δέκα χρόνια που υπάρχει αυτή η ταλαιπωρία. Γίνονταν προσπάθειες, γίνονται προσπάθειες και θα πρέπει να βρούμε τον βέλτιστο και τον πιο ικανό τρόπο για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα.

Σας ευχαριστώ πολύ.